

Een verwaaide sparrenboom.

Bert Rosbach

In het herfstnummer 2013 van "Drechslermagazin" stond een beschrijving hoe je een verwaaide kerstboom maakt. Ik had er al over geschreven in mijn "Bericht..." in AR nummer 80, met de uitspraak over een mogelijk artikel hierover.

De beschrijving was van de hand van Jens Holtkamp uit Lengerich (Old). Daarbij was uitdrukkelijk vermeld, dat de beschrijving voor iedereen vrij te gebruiken was, vandaar deze poging om het artikel van Jens te bewerken tot een bruikbare Nederlandse beschrijving.

Het uitgangsmateriaal is een balkje van 6 bij 6 cm vierkant en 12 cm lang. Het balkje kan gerust vurenhout zijn, of grenenhout, dat ruikt nog lekkerder ook. Hellemal mooi is Taxus in deze maten. Dan hoef je bij gebruik van scherp gereedschap ook nauwelijks te schuren. In het voorbeeld gebruik ik taxus. Als gereedschap heb je nodig: een guts, liefst spits geslepen; een schuifmaat; een smalle meenemer; een buigzame metalen liniaal; schuurpapier uiteraard; en als je er over beschikt: een schuurschijfje van 50 mm voor in de boormachine.

Markeer op beide kopse kanten het middelpunt van het balkje. Doe het precies met de diagonalen. Aan één kant worden er in totaal 5 punten gemarkeerd op een van de diagonalen (foto 2). De onderlinge afstand van de punten 1 tot en met 4 is 5 mm. De afstand van punt 4 naar punt 5 is echter

3 mm. Prik alle punten goed aan met een priem. Span het balkje in met de tegencenter op de plaats van punt 3. NB. De kopse kant met maar één gemarkeerde punt blijft aan de kant van de meenemer, totdat het werkstuk van de draaibank wordt genomen. Draai ver-

volgens het balkje tot een cilinder. Span nu het balkje in met het tegencenter in punt 1, en trek met potlood een cirkelboog zodanig, dat de boog buiten punt 5 omgaat. Teken vervolgens dezelfde boog, maar dan met het tegencenter in punt 5, en de boog buiten punt 1 om. Laat het werkstuk zo zitten en draai ongeveer 2/3 van de lengte schuin weg naar de potloodlijn toe. Het werkstuk is in onbalans. Breng zo nodig het toerental terug, om slingeren en trillen te voorkomen. De potloodlijn blijft tijdens het draaien gelukkig wel goed zichtbaar.

Doe hetzelfde nog eens, maar dan met het tegencenter in punt 1. Foto 3 toont de kopse kant aan de zijde van het tegencenter na afloop van deze fase. Alle punten zijn nog aanwezig en bruikbaar. Als je het werkstuk van de draaibank hebt genomen om even te kijken, zet het dan weer terug met het tegencenter in punt 1.

Ga nu vanaf de meenemer af te werk. Maak eerst de onderkant van de sparrenboom. Er ontstaat vanzelf een stukje tussen meenemer en onderkant van de boom, omdat je de onderzijde haaks moet afsteken, en het blokje hout scheef tussen de centers zit. Dat

stukje tussen onderkant en de meenemer wordt aan het eind pas verwijderd, door snijden en schuren.

Draai vervolgens de voet van de boom en de onderste takkenkrans, plus de onderzijde van takkenkrans 2 (foto 4). De maten van iedere takkenkrans staan in een aparte afbeelding.

De afstanden tussen de takkenkransen en zo, moet je afmeten aan de kant waar punt 5 zit. Dat is de binnenkant van de bocht van de stam. Zodra de voet en de takkenkrans 1 klaar zijn, moet

je die direct schuren (als dat nodig is). Naderhand kun je dat niet meer doen. Dat schuren direct na het draaien van een takkenkrans geldt ook bij de volgende 3 takkenkransen.

Als takkenkrans 1 klaar is, zet je het tegencentrum op de plaats van het gemerkte punt 2. En dan draai

je takkenkrans 2 en de onderzijde van takkenkrans 3 precies op maat, en weer aan het einde schuren. Controleer de maat regelmatig want wat weg is, kun je er niet meer aan plakken. Draai voorzichtig, omdat je met houtlucht-houtlucht te maken hebt. Hetzelfde geldt voor de takkenkransen 3 en 4. De takkenkransen worden daarbij steeds minder hoog en steeds dunner. Heel voorzichtig te werk gaan dus, en regelmatig de maten controleren.

Als je bij takkenkrans 5 bent gekomen, en de tegencentrum in punt

5 staat, moet je het tegencentrum heel voorzichtig vastzetten, want het hout is al behoorlijk dun (foto 5). Aan het eind wordt heel voorzichtig een U-bochtje gedraaid. De foto toont hoe die bocht ongeveer moet zijn.

Als het U-bochtje klaar is, wordt het topje afgetekend met behulp

van de liniaal. Een vloeiende lijn is daarbij van belang (foto 6).

Na het aftekenen kan het werkstuk weggehaald worden van de draaibank.

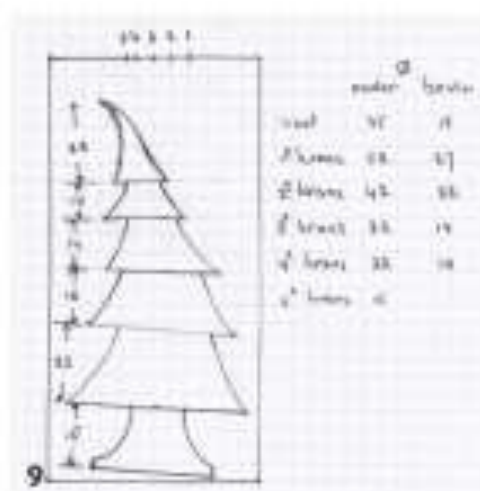
Dan kan het puntje aan de onderzijde van de boom worden verwijderd. Daarna wordt het hout, dat niet tot de top behoort, met een fijne zaag er af gezaagd.

Vervolgens de top in de gewenste vorm schuren met het schuurpadje. Zoals de foto laat zien, zit het schuurpadje in de boorkop, die weer door de draaibank in beweging wordt gezet. Als je geen

schuurpadje hebt, dan moet je dat met de hand doen, of met elleboogstoeven, zoals dat ook wel wordt genoemd. En als het schuurwerk achter de rug is, is de boom klaar. Tenzij...

Eventueel kun je ze kleuren met groene en bruine waterbeits (foto 7).

5 4 3 2 1

onder $\varnothing$ boven

Voet	35	15
1 ^e kerans	52	27
2 ^e kerans	42	22
3 ^e kerans	32	14
4 ^e kerans	22	10
5 ^e kerans	15	

9